

**JO SOC
AMB VOSALTRES
TOTS ELS DIES**

**JORNADA
MUNDIAL
DELS AVIS I
PERSONES
GRANS**

#IAMWITHYOUALWAIS

PRIMERA JORNADA MUNDIAL DELS AVIS I PERSONES GRANS

La decisió de celebrar una Jornada Mundial dels avis i persones grans arriba en un moment marcat per la pandèmia i pel que ha sofert la generació de la gent gran en els darrers mesos, en totes les parts del món. Les imatges de persones grans que han mort soles, per a les que ni tant sols ha estat possible celebrar un funeral, han estat una ferida per a tota l'Església. És una de les creus dels nostres temps que, no per casualitat fou recordada durant el Via Crucis amb el Papa el Divendres Sant d'aquest any: "Van baixar amb la ambulància uns homes que semblaven astronautes, vestits amb bata, guants, mascaretes i visera, es portaven l'avi que tenia dificultats per respirar des de feia alguns dies. Fou la darrera vegada que vaig veure l'avi, va morir pocs dies després a l'hospital, imagino que patint també a causa de la soledat. No vaig poder ser a prop d'ell físicament, dir-li adeu i donar-li consol" ¹.

No poder ser a prop dels que pateixen contradiu la vocació dels cristians a la misericòrdia i aquesta **Jornada** és una ocasió per reafirmar que l'Església no pot romandre allunyada dels que carreguen la creu. El tema triat pel Sant Pare "Jo soc amb vosaltres tots els dies" ho expressa amb claredat: durant la pandèmia i en els temps que –esperem que aviat- començaran després d'ella, tota la comunitat eclesial desitja **ser amb la gent gran tots els dies**.

Ja fa més d'un any, en mig de la primera onada de la pandèmia, el Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida va escriure que: "individualment o com a Esglésies locals, podem fer molt per a les persones grans: pregar per elles, guarir la malaltia de la soledat, activar xarxes de solidaritat, i molt més.

¹ Via Crucis presidit pel Sant Pare Francesc, Divendres Sant, 2 d'abril de 2021, pl. de Sant Pere, XIII Estació.

Davant l'escenari d'una generació colpejada d'una manera tan forta, estem cridats a una responsabilitat comuna" ². Es tracta d'una tasca que –quan la tempesta hagi amainat- ha d'adquirir una dimensió ordinària a la vida de les parròquies i de totes les realitats eclesials. La celebració anual d'una **Jornada** dedicada a la gent gran és una forma de posar l'atenció en les persones grans fràgils en el teixit habitual de la nostra pastoral.

No es pot dir que la preocupació del Papa Francesc per la gent gran sigui una novetat. Semblant sol·licitud i paraules plenes de saviesa i calor humà han tingut els últims pontífexs cap a la gent gran ³ En el cas del Papa Francesc, la gran proximitat espiritual amb la gent gran que acompanya tot el seu pontificat ha de llegir-se a la llum de l'eclesiologia que el caracteritza. De la mateixa manera que altres categories de persones que no sempre han estat objecte d'una atenció pastoral adequada, la gent gran té una missió precisa dins el sant Poble fidel de Déu. El Papa Francesc la identifica a fer memòria i transmetre la fe a les noves generacions, però el més significatiu és que els considera una part rellevant del laïcat catòlic. No són "usuaris" de l'Església, sinó companyes i companys de viatge. Per això, amb motiu de la Jornada no va haver cap text sobre la vellesa, sinó un missatge dirigit a la gent gran, en el què el Sant pare els demana que siguin corresponsables del camí de l'Església del demà i de la construcció del món després de la pandèmia. Es tracta d'una novetat important, que encaixa en la perspectiva sinodal proposada pel Papa Francesc. La gent gran, segons el Papa, formen part "de la totalitat dels batejats, subjectes del **sensus fidei** infal·lible **in credendo**" ⁴ D'aquesta consideració es desprèn la necessitat de desenvolupar una millor atenció pastoral a una generació, que

² DICASTERI PER ALS LAICS, LA FAMÍLIA I LA VIDA, EN LA SOLEDAT, EL CORONAVIRUS MATA MÉS, 7 D'ABRIL DE 2020. <http://www.laityfamilylife.va/content/laityfamilylife/es/news/2020/nella-solitudine-il-coronavirus-uccide-di-piu.html>

³ Cf. entre d'altres, JUAN PABLO II, *Carta a los ancianos*, 1 d'octubre de 1999; BENEDICTO XVI, *Discurs durant la visita a la casa-família "Viva los ancianos" de la Comunitat de Sant Egidí*, 12 de novembre de 2012.

⁴ Nota del Sínode dels Bisbes, 21 de maig de 2021.

potser hem oblidat amb massa freqüència, degut a la tendència a considerar apriorísticament a tota la gent gran com a persones ja evangelitzades.

La celebració de la primera Jornada Mundial dels avis i persones grans se situa en el centre de l'any que el Sant Pare ha dedicat a la família amb motiu del cinquè aniversari de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*. No es tracta d'una casualitat, sinó d'una elecció que neix de la consciència que la gent gran –tota la gent gran, fins i tot els que no són avis- necessiten un entorn familiar en el què el fet de viure i del necessari que és que les famílies prenguin consciència del paper que han de tenir en elles. De fet, en el món globalitzat, la relació entre la gent gran i les famílies ja no es dona per fet, sinó que, pel contrari, es posa constantment en qüestió. Es tracta d'un fenomen que adquireix diferents connotacions segons el context geogràfic i cultural, però que presenta algunes constants que porten a pensar que la crisi en curs entre la gent gran i la família és un veritable signe dels temps amb el què un s'hi ha d'enfrontar. La mateixa pastoral familiar, que sovint només s'ocupa de la relació entre parelles o entre pares i fills, té dificultats per centrar-se en la relació entre pares grans i fills adults i en què s'estableix entre avis i nets.

A l'encíclica *Fratelli tutti*, el Papa ha escrit unes paraules molt clares al respecte: “Vivim el que ha succeït amb la gent gran en algunes llocs del món a causa del coronavirus. No havien de morir així. Però en realitat quelcom semblant ja havia ocorregut a causa d'onades de calor i en altres circumstàncies: cruelment descartats. No advertim que aïllar la gent gran i abandonar-los a càrrec d'altres sense un adient i proper acompanyament de la família, mutila i empobreix a la mateixa família. A més, acaba privant als joves d'aquest necessari contacte amb les seves arrels i amb una saviesa que la joventut per si sola no pot assolir” (FT 19). Són paraules importants que mereixen ser repeses també per qüestionar el deute que les famílies –i amb

elles la pastoral familiar- té amb una generació que en part ha caigut en l'oblit.

Davant un escenari tan complex (la pandèmia, la recerca d'un nou protagonisme per a la gent gran i la crisi de les relacions familiars) l'Església, precisament per ajudar a les persones a no caure en el desànim i el descoratjament, ha volgut triar una forma senzilla per iniciar un camí comú i alimentar la solidaritat: la de fer una festa. Gent gran i joves junts: pares i fills; avis i nets; pertanyents o no a la mateixa família. Conscient de la necessitat de reconciliació entre les generacions i de les proves que viu la gent gran, l'Església no assenyala els errors d'uns i d'altres, sinó que indica el camí per a la celebració d'un moment comú d'alegria.

Com va ocórrer en la paràbola del fill pròdig i el pare misericordiós, la festa és la superació de les divisions que havien marcat la vida d'una família. El fill que havia considerat al seu pare, probablement a la seva vellesa, com a mort, fins al punt de demanar disposar de la seva herència, és acollit i perdonat per ell, es reconcilia així amb el seu ancià progenitor i també amb si mateix, i tot això se celebra en una festa viscuda en comú. El pare misericordiós no ignora els problemes, les traïcions i les ambigüitats, però tria celebrar, ja que només l'alegria de l'Evangeli és capaç d'omplir el cor i alliberar "del pecat", de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament" (EG 1). És la base sobre la qual construir les nostres societats després de la pandèmia.

Per això, desitgem que la celebració de la primera **Jornada Mundial dels avis i persones grans** es visqui com a un moment de festa que impliqui a totes les generacions. No es tracta d'una felicitat ingènua, sinó d'una alegria que neix de la consciència que el Senyor és a prop de la vida de la gent gran i dels joves: **Ell és amb nosaltres tots els dies**.

Hi ha moltes eines pastorals que poden servir per concretar la preocupació

pastoral per a la gent gran. Per això, fora útil tornar a l'àmplia reflexió sobre el significat i el valor de l'ancianitat i a les suggerències pastorals concretes contingudes en el document sobre la gent gran publicat fa anys per el Consell Pontifici per als Laics, que conserva tot el seu valor i actualitat⁵. Entre les moltes formes de ser a prop de la gent gran que les Esglésies locals i els individus poden utilitzar per a "fer-se propers" a elles, ens agradaria suggerir una que és fàcil de portar a terme i molt efectiva: la visita. És un signe tangible d'una Església en sortida i és una forma, arrelada en la tradició, de mostrar misericòrdia, especialment cap als malalts i els empresonats. Avui sembla necessari afegir a la llista de les set obres de misericòrdia, que tots hem après de memòria, ***l'obra de la visita a la gent gran que està sola***, la decisió de la Penitenciària Apostòlica de concedir la indulgència plenària a qui la realitzi subratlla la seva urgència.

En aquestes pàgines també volem oferir d'altres suggerències per celebrar la ***Jornada***: proposem que cada parròquia o entitat eclesial celebri una missa amb motiu de la ***Jornada Mundials dels avis i persones grans***: que recordi a la gent gran de la seva comunitat, morts a causa del Covid-19; i que demani als joves que visitin als seus avis i, sobretot, a la gent gran que és sola, per transmetre'ls el missatge del Sant Pare. A més del que hem proposat, estem convençuts que cada realitat eclesial trobarà creativament la millor manera de celebrar-ho en el seu propi context.

Que el Dia Mundial del avis i persones grans sigui realment per a tots una festa plena de l'alegria de l'Evangelí!

P. Alexandre Awi Mello, I.Sch.

Secretari

Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida

Card. Kevin Farrell

Prefecte

Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida

⁵ Cfr. CONSELL PONTIFICI PER ALS LAICS, La dignitat de l'ancià i la seva missió en l'Església i en el món. 1 d'octubre de 1998.

VISITAR ELS AVIS I PERSONES GRANS QUE ESTAN SOLS

- La primera **Jornada Mundial dels avis i persones grans** se celebrarà en una situació en que en molts països encara no serà possible que la gent gran participi físicament a la missa.
- Per tal que el missatge de proximitat i consol que la **Jornada** vol expressar arribi a tothom –fins i tot als més aïllats- els demanem que visitin als seus avis i a la gent gran que estan sols en la seva comunitat i els transmetin el missatge del Sant Pare.
- La visita, signe tangible de l'Església en sortida, és una forma de reafirmar – en un moment marcat pel distanciament social degut a la pandèmia- que fins i tot en el distanciament hi ha una forma de ser a prop de la gent gran.
- La visita manifesta l'opció personal d'**aixecar-se i anar amb promptesa** cap als altres (cf. Lc 1,39), com va fer Maria per visitar a la seva anciana cosina Isabel.
- La visita és una oportunitat perquè cada net li digui al seu avi, i perquè cada jove li digui a la persona gran que va a visitar: “Soc amb tu tots els dies”.
- La visita pot ser una oportunitat per portar un regal, com una flor, i llegir junts l'oració de la **Jornada**.
- La visita també pot ser una oportunitat per oferir a la gent gran, especialment als que porten temps sense sortir de casa, l'oportunitat d'apropar-se als sacraments de la reconciliació i de l'eucaristia.
- La visita a una persona gran sola és una de les possibilitats per obtenir la Indulgència Plenària concedida amb motiu de la **Jornada**.

- En els llocs en els quals, per motius relacionats amb la urgència sanitària, encara no és possible la visita en persona, amb la imaginació de l'amor es poden trobar formes d'arribar a la gent gran que està sola a través del telèfon o de les xarxes socials.
- Per difondre el missatge de la **Jornada**, pots publicar fotos de les visites en les xarxes socials amb el hastag **#IamWithYouAlways**.

LA PREPARACIÓ DE LA JORNADA AMB LES PERSONES GRANS

- La gent gran és la principal beneficiària de les activitats de la Jornada. A ells es dirigeix el missatge del Sant Pare.
- És important garantir que el major nombre possible de gent gran participi en persona en la litúrgia dominical celebrada amb motiu de la Jornada.
- Es pot invitar a la gent gran de la parròquia o de la pròpia realitat eclesial a un moment de reflexió sobre el missatge del Papa per a la Jornada. La versió en paper del missatge pot distribuir-se a tots els presents i el missatge en vídeo pot veure's conjuntament.
- A través de les visites a la gent gran que està sola, es pot fer arribar el text del missatge a qui no pugui assistir a les trobades.
- A tots els avis i a tota la gent gran als que s'arribi amb motiu de la Jornada se'ls pot encomanar les intencions d'oració del Sant Pare, acompanyades de les intencions especials de la seva pròpia comunitat.

LA PREPARACIÓ DE LA JORNADA AMB ELS JOVES

- Es pot convocar als joves de la comunitat unes setmanes abans de la Jornada per explicar-la i assegurar-se'n que arribi al major nombre possible de gent gran amb les seves visites.
- Tanmateix, els joves es poden trobar després de la celebració per compartir els fruits de les trobades.
- Els joves poden organitzar campanyes socials per difondre els continguts de la Jornada utilitzant el hastag #IamWithYouAlways

MEMÒRIA DE LES PERSONES GRANS MORTES PER COVID-19

- Durant la celebració de l'eucaristia dedicada a la Jornada, o en un moment especial, es pot fer memòria de tota la gent gran de la pròpia parròquia que ha mort a causa de la pandèmia i, en particular, d'aquells per als que no ha estat possible celebrar un servei fúnebre.
- Una modalitat possible és llegir, al final de l'oració dels fidels, els noms de la gent gran encenent una espelma per a cada persona recordada.

INDULGÈNCIA PLENÀRIA

- El 13 de maig, la Penitenciària Apostòlica va promulgar un decret pel qual es concedia la indulgència plenària amb motiu de la Jornada Mundial dels avis i persones grans.
- Per a la gent gran, és possible obtenir la indulgència participant en una de les misses celebrades amb motiu de la Jornada.
- En vista de la contínua emergència sanitària i que algunes persones grans no poden assistir a la missa en persona per motius de salut, la indulgència s'estén a qui participi a través de la televisió, la ràdio o la web.
- La indulgència es concedeix també a totes aquelles persones que, amb ocasió de la Jornada, realitzen una obra de misericòrdia visitant a una persona gran sola.
- En els llocs en els quals, per evitar el contagi, la visita en persona estigui expressament prohibida per les autoritats públiques, també és possible obtenir la indulgència a través d'una trobada virtual.